

Pismi Hieronimu

PISMO 19

Papež Damaz prosi za razlago novozaveznega hebraizma »hozana«. Pismo je z začetka leta 383.

Predragemu sinu Hieronimu škof Damaz pozdrav v Gospodu.

Ko prebiram, kar so že pred časom ali pa nedavno pri razlaganju evangelijev v grškem in latinskem jeziku napisali naši, to je pravoverni možje, o tem, da se bere: Hozana Davidovemu sinu,¹ se mi ponujajo ne samo različne, ampak tudi samim sebi nasprotno razlage. Z onim gorečim darom svoje predanosti in zavzetosti odstrani torej domneve in razblini dvome ter v živahni razlagi napiši, kaj se najde pri Judih, da ti bom za to, kakor tudi za veliko drugega, pri svoji službi v Kristusu Jezusu iskreno hvaležen.

Prevedel Bogomir Trošt

PISMO 35

V tem pismu papež Damaz – zgodovini znan kot naročnik znamenite Vulgate – prosi Hieronima, naj mu odgovori na pet vprašanj, povezanih s Svetim pismom. Pismo je bilo napisano v Rimu leta 384.

Damaz nadvse cenjenemu sinu Hieronimu.

1. Zaspal si in že kar nekaj časa samo bereš, namesto da bi pisal, zato sem se odločil, da te prebudim z nekaj kratkimi vprašanji. Saj ne, da ne bi smel brati – s to vsakodnevno hrano se razvija in krepí dar govora –, toda kakšni bi bili sadovi tega branja šele, če bi tudi pisal. Včeraj si sla poslal nazaj in rekel, da nimaš še nobenega pisma, razen tistih, ki si jih nekoč narekoval v puščavi in ki sem jih hlastno prebral in prepisal. Poleg tega si mi obljubil, da jih lahko, če hočem, ponoči nekaj skrivaj narekuješ. Z veseljem sprejemem tvojo ponudbo, četudi bi me zavrnil. Poleg tega mislim, da ni primernejšega načina za razpravljanje o najinem problemu, kot da se pogovarjava o Svetem pismu, torej da jaz sprašujem, ti pa odgovarjaš. Po mojem mnenju ni v tem smislu v življenju ničesar prijetnejšega, ta hrana za dušo pa je slajša od vsakega medu. Prerok pravi: *Kako sladki so mojemu nebu tvoji izreki, bolj kakor med mojim ustom.* Če se ljudje razlikujemo od zveri po tem, da znamo govoriti, kot pravi odlični govornik, kako hvalevreden je šele tisti, ki druge prekaša prav v tistem, v čemer smo ljudje boljši od zveri?

2. Pripravi se torej in mi odgovori na spodnja vprašanja, pri tem pa ohrani zmernost na obeh straneh: naj vprašanja ne ostanejo nerešena, kljub temu pa naj pismo ne bo predolgo. Seveda moram priznati, da Laktancijevih knjig, ki si mi jih dal pred časom, ne berem prav rad, ker je več njegovih pisem dolgih tudi do tisoč vrstic, poleg tega pa v njih redko razpravlja o našem nauku. Zato se rado zgodi, da se bralec dolgih pisem naveliča, tistih nekaj kratkih pisem pa je primernejših za učenjake kot zame, saj v njih razpreda o merah, legah pokraj in o filozofih.

1) Kaj pomenijo besede v Prvi Mojzesovi knjigi: *Kdor koli ubije Kajna, bo sedemkrat maščevan?*

2) Če je vse, kar je Bog ustvaril, dobro, zakaj je dal Noetu navodila glede čistih in nečistih živali, če tisto, kar je dobro, ne more biti nečisto? In ko je imel Peter v Novi zavezi videnje in je rekel: *Ne, Gospod! Še nikoli nisem jedel nič omadeževanega in nečistega*, zakaj mu je odgovoril glas z neba: *Kar je Bog očistil, ne imenuj nečisto?*

3) Zakaj je Bog govoril Abrahamu, da se bodo iz Egipta vrnili Izraelovi sinovi četrtega rodu, Mojzes pa je pozneje zapisal: *V petem rodu so odšli sinovi Izraela iz egiptovske dežele?* Brez pojasnila to deluje nekoliko protislovno.

4) Zakaj je Abraham prejel obrezo kot znamenje svoje vere?

5) Zakaj je bil Izak, pravičen mož, ki ga je Bog imel rad, žrtev prevare in je blagoslovil tistega, katerega ni hotel, ne pa tistega, katerega je hotel?

Prevedel Tomaž Potočnik